

8. lipnja 2018.

broj 128 – 129

KU ZI S?! LIST ZA MLADEŽ

4-5

TEMA:

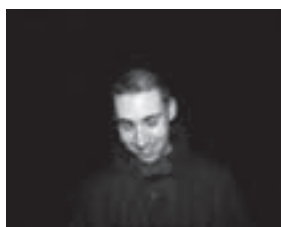
SREDNJOŠKOLSKI MATURANTI

11

PRIČA:

UPOZNAJTE VLASTITI GRAD

19

GLAZBA:

FRIKARDO

2

21

MODA:

LJETNE TEME

FOTO MJESECA

Bandašica i bandaš
Dužijance 2018.

List je besplatan

Osnivač: NIU Hrvatska riječ

Nakladnik: NIU Hrvatska riječ

Trg cara Jovana Nenada 15/II

24000 Subotica

Za nakladnika: Ivan Ušumović

Urednik izdanja: Davor Bašić Palković

Suradnici: Klara Dulić, Ivan Čavrgov,

Donna Diana Prčić, Ivan Benčik,

Kristina Ivković Ivandekić

Lektura: Zlatko Romić

Korektura: Davor Bašić Palković

Tehnički prijelom: Thomas Šujić,
Jelena Ademi

Fotografije: Ana Francišković, Vedran Jegić

E-mail: kuzis07@gmail.com

Web: www.hrvatskarijec.rs/stranica/kuzis/

Tisak: Doo Magyar Szó Kft, Novi Sad

List izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog
tajništva za kulturu, javno informiranje
i odnose s vjerskim zajednicama

TREKUTAK

Stiže nam ljeto. Godišnje doba koje mnogi od nas željno iščekuju, unaprijed se radujući njegovim blagodatima. Jer mnogima predstojeći mjeseci donose pauzu od škole i faksa i mogućnost nesmetanog uživanja u slobodnom vremenu. A upravo te trenutke »slobode« treba iskoristiti na što bolji način, pretvarajući ih u nezaboravne momente koji će se dugo pamtiti.

Benefit suvremene tehnologije oličen u *smart* telefoniji omogućava nam da gotovo svaki zanimljiviji trenutak ovjekovječimo prigodnom fotografijom ili video zapisom. I to je *cool*. Ali mnogo je više *cool* nekim djelom učiniti određeni trenutak vječitim. Jer slagalica naših života sačinjena je od brojnih trenutaka i što ih više sakupimo lijepih, bit će nam radosnija i smislenija. Ukoliko taj trenutak učinimo ljepšim još nekome oko nas – utoliko će on biti vrijedniji...

Ljeto je vrijeme sklapanja novih prijateljstava (ne samo preko *facea*), jer putovanja i boravak na novim destinacijama pružaju brojne prilike za upoznavanje s drugim osobama. Iskoristite tu mogućnost i proširite nisku prijatelja iz drugih sredina i kultura, jer će vas to duhovno obogatiti. I radujte se svakom trenutku koji će donijeti novinu u vaše živote i uživajte u njemu. Jer prva popijena zajednička kava ili neko piće, nosi u sebi čaroliju vječnosti i može zauvijek ostati zapisana kako u memorijskom čipu telefonske ili foto kartice, tako i u vašem sjećanju.

Istražite sve mogućnosti u potrazi za lijepim i zabavnim, jer mladost se treba napajati radošću i nastojte predstojećih mjeseci sakupiti što više tih živih sličica. Vremena ćete imati i nastojte ga iskoristiti na najefektniji način.

Također, nemojte ni potencijalna razočaranja doživljavati previše tragično, a vjerojatno će ih biti jer život ih nosi u svojem svakodnevnom vrtlogu. Naša mladost ima tu snagu da uvijek može gledati optimistično prema svakom trenutačnom neuspjehu. Na koncu, razočaranje je samo jedan trenutak.

I zato drage moji i dragi moji, sukladno ovoj maloj filozofiji, nastojte što više uživati u predstojećim ljetnim mjesecima. Bilježite i memorirajte lijepe trenutke, nastojeći ih sačuvati od prolaznosti. Tko zna, možda će se neki od rujna naći i na stranicama našeg i vašeg *Kužiša?!-a*.

Donna Diana Prčić
Foto: www.wsj.com

Još jedna generacija maturanata na hrvatskom u srednjoj Politehničkoj školi u Subotici

VRIJEDAN I RADAN ODJEL

Devetero učenika broji odjel GI 4/4 koji ovih dana završava srednju Politehničku školu i u kojem su učenici slušali nastavu na hrvatskom jeziku. Odjel su činili: **Milan Bogdanovski, Marko Vojnić Purčar, David Vujković Lamić, Nebojša Kutuzov, Nemanja Matijević, Božidar Prčić, Mirjana Prčić, Martin Skenderović i Goran Stantić.**

Obrazovni profili za koje su se školovali su: izvođač instalaterskih i završnih građevinskih radova. »Kako sam naziv obrazovnog profila kaže, oni su obučeni za praktično sve građevinske radove, keramičarske, instalaterske, molersko-farbarske i druge radove«, kaže njihova razrednica **Aleksandra Oreščanin-Tivicki.**

Bio je to, kako ističe, vrijedan i radan odjel.

»Tijekom četiri godine su bili zapaženi, postizali su dobre rezultate na natjecanjima. Drugo mjesto na republičkom natjecanju iz građevinskih radova prošle

su godine osvojili Božidar Prčić i Martin Skenderović, a ove godine također drugo mjesto na republičkom natjecanju iz molersko-farbarskih radova osvojila je Mirjana Prčić. Mirjana nam je poznata i zapažena u medijima, državnim novinama i televizijama kao dama koja se ne libi raditi takozvane 'muške' poslove. Od nastavnih predmeta su se, stoga, najbolje pokazali baš iz tehnologije obrazovnog profila (praksa). Mnogo puta su pozivani da završe poslove u školi, ili da 'poprave' nečiji rad. Iako postoje planovi za studiranje, najveći dio učenika će se vratiti svojim obiteljskim poslovima, poljoprivrednim radovima, ili će posao tražiti u struci. Najvažnije od svega, svi oni su dobri ljudi, vrijedni, pouzdani, i prije svega privrženi obiteljskim vrijednostima«, kaže razrednica.

»Tablo« odjela GI 4/4 možete pogledati u prodavaonici Chemo prekoputa OŠ Ivan Goran Kovačić.

K. U.

NAGELANOVA EKSPEDICIJA

U subotičkoj gimnaziji *Svetozar Marković* izašla je još jedna generacija učenika koja je završila svoje obrazovanje na hrvatskom jeziku. U pitanju je 4. f odjel koji je brojao 27-ero učenika, a razredni starješina bio im je profesor geografije **Zoran Nagel**. Zato im je i na majicama, na svečanosti pred kraj škole, pisalo: Nagelanova ekspedicija!

»Odjel je odlikovalo pozitivno i radno ozračje, bio je to odjel u kojega su profesori, kako su mi govorili, rado ulazili. Vladala je solidarnost, pomagali su jedni drugima. Bili su aktivni u domeni kulturne i javne djelatnosti u školi, ako je trebalo sudjelovati na nekim priredbama i slično. Svi su se tijekom če-

tiri godine u školi uspjeli pronaći, profilirati svoja interesiranja. Neki su dobri 'prirodnjaci', neki dobri 'društvenjaci', a u tom smjeru će ići njihovo daljnje obrazovanje. Svi planiraju studirati, upisati neki od fakulteta u Subotici, Novom Sadu, Zagrebu, Ljubljane...«, kaže njihov razrednik.

U odjelu je bilo i troje »vukovaca«, učenika čiji je prosjek svake godine bio 5,00, a to su: **Natalija Stantić, Ivana Dulić i Fedor Lulić**.

»Tablo« 4. f odjela može se pogledati u izlogu zgrade Porezne uprave u Subotici.

K. U.

Naša

BORBA

U životu svakoga pojedinca, nacije ili države važna je svijesti o sebi. Demokracija je načelo po kojemu možemo biti samokritični prema sebi, ali i prema zajednici u kojoj živimo. Demokracija stoga istodobno podrazumijeva i da se aktivno uključujemo u život zajednice i da pridonosimo. Imajući to u vidu, koji su neki od ključnih problema u Srbiji, kako sveopćeg građanstva, pa tako i nas mladih?

Rad za mrvice

Pa da vidimo... Plaće su mahom niske i u nekim krajevima izravno bijedne. Ljudi naporno rade za mrvicu kruha na stolu. Računi za stanove i struju su sve veći i postaje sve teže s tako mizernim plaćama to isplatiti. Tu ne računamo ako imate familiju, ako imate djecu, nekada nije dovoljno niti dvije plaće. Plaćanje fakulteta je zaseban trošak, udžbenici ta-

šten/poštena. Da ćemo samo na taj način biti poštovani u životu, da će samo na taj način u životu i uspjeti. Međutim, ukoliko se osvrnemo oko sebe, vidimo da oni kojima zaista ide dobro nemaju odgovornost za svoja djela. Jedini kojima je život lak u Srbiji su oni koji baš nisu »moralne vertikale«. Od pojedinih političara do pojedinih »estradjaka« koji jedu kruha bez motike. Dok narod radi ili studira, sklapajući kraj s krajem, gospoda u parlamentima i tajkuni koji im kampanje podržavaju, sjede i troše novac. I to naš novac! Što iz godišnjeg proračuna, što od sumnjivih privatizacija...

Bolja budućnost

I kako onda da se mi, obični građani i građanke, borimo za bolju budućnost? Kad je sustav prepun lopovluka, grešaka i prijevara? Kako da se mi kao narod otrgnemo iz ponora koji traje već skoro tri desetljeća? Ima li pružanje otpora smisla? Kada mediji šute ili hvale tzv. uspjehe vlasti. Kako da se borimo? Komu da vjerujemo kada su svi političari (mahom) isti?

Jedinim načinom kojim imamo. A to su tribina, prosvjed, šetnja i štrajk. Građanska neposlušnost nije ilegalna, a jeste itekako legitimna. Jer, gospodo, kada korupcija i diktatura postanu svakodnevna pojava u demokratskom društvu naše je pravo i obveza da ustanemo i da se usprotivimo. Naša je odgovornost prema samima sebi i prema našim sugrađanima da se suprostavimo bilo kojoj vlasti i bilo kojoj opciji na političkoj sceni koja bi demokratski javni interes i vladavinu prava

ugrozila. Naša je obveza da nađemo ljude koji će ovu državu voditi u dobrom smjeru.

Ako su to prosvjedi, bit će to prosvjedi gladnih. Ako su tribine, onda nek budu tribine mladih. Ako smo »neposlušni«, neka pratimo svoju savjest. Jer bolja budućnost neće doći sama od sebe, doći će ako je uzmemo za sebe.

Snaga generacija je u nama. Snaga mladosti je u onima koji se bore, ne u onima što se predaju. Snaga gladnih je što nemaju što izgubiti. Ne dopustimo da nam budućnost kao kusur predaju stranim investitorima i tajkunima. Prosvjed, tribina, glas i štrajk su povik dana!

Vedran Horvacki

kođer, a gdje su lijekovi, prijevoz, itd, itd. Troškovi se ređaju, računi se debljaju a plaće se stanjuju zajedno s brojem građana naše države. Zbog loše ekonomske situacije, mnogi svoju koricu kruha traže izvan granice zemlje u kojoj su rođeni. Među ekonomskim migrantima je i solidan broj mladih!

Moralni sunovrat

Jedan od problema društva u kojem živimo je i odsustvo moralnog djelovanja. Jer ako pojedine javne ličnosti mogu sve, zašto ne bismo mogli i mi, obični građani? Većina nas je pretpostavljam od malih nogu učena prihvaćati odgovornost i biti po-

Upišite srednju školu NA MATERINSKOM JEZIKU!

Nastava na hrvatskom jeziku od iduće školske godine 2018./19. godine bit će dostupna u tri subotičke srednje škole: Gimnaziji *Svetozar Marković* gdje se učenicima nudi opći smjer, Politehničkoj školi gdje pored postojećeg profila

izvođač instalaterskih i završnih građevinskih radova, od naredne školske godine bit će i tehničar grafičke dorade i tehničar tiska te u Srednjoj medicinskoj školi, smjer medicinska sestra – odgojitelj. Upišite srednju školu na materinskom jeziku!

OSTVARUJEMO DOGOVORENO!

TRI NOVA OBRAZOVNA PROFILA NA HRVATSKOM

2 + **+** **+** **= 5**

Izvođač instalaterskih i završnih građevinskih radova

Medicinska sestra – odgojitelj

Gimnazija – opći smjer

BAŠ KAO SVI

Tehničar grafičke dorade

Tehničar tiska

Istraživanje *Eurostudenta* provedeno i u Srbiji

STUDIRANJE POSTAJE PRIVILEGIJ BOGATIJIH

7

Prosječni student u Srbiji ima 23 godine, više ih je ženskog spola, ne radi tijekom studiranja, živi s roditeljima, mjesečni troškovi su mu 34.000 dinara i potpuno finansijski zavisi od roditelja, rezultati su istraživanja koje je nedavno predstavljeno u okviru projekta *Eurostudent*, objavila je *Beta*.

Koordinator istraživanja za Sveučilište u Beogradu **Dragan Stanojević** kaže kako je istraživanje bilo usmjereno na socijalnu dimenziju studenata u Srbiji.

»Prema rezultatima, čak 96 posto studenata potpuno finansijski zavisi od roditelja, što je velika razlika u odnosu na studente u Europi. To pokazuje da studiranje u Srbiji zavisi potuno od finansijskog stanja roditelja, pa će studiranje postati privilegij bogatih i srednje klase«, rekao je Stanojević za agenciju *Beta*.

Prema njegovim riječima, više od 50 posto studenata živi kod roditelja, 40 posto iznajmljuje smještaj, a 10 posto studenata živi u studentskim domovima.

»U odnosu na studente u Europi, studenti iz Srbije malo putuju zarad učenja, čak manje od dva posto studenata je bilo u inozemstvu i vratilo se. Zemlje u koje putuju su Njemačka, Austrija, Italija i Španjolska«, istaknuo je Stanojević.

On je dodao da studenti u Srbiji, za razliku od studenata u Europi, nemaju priliku raditi tijekom studija.

»To što studenti u Srbiji ne rade nije razlog u tome što su studenti lijeni, već je sustav obrazovanja u Srbiji takav da ne dozvoljava rad tijekom studiranja, budući da su prisustva na predavanjima i vježbama na fakultetima obvezna. Drugi problem je što naše tržište rada nema fleksibilno radno vrijeme niti poslove na kojima bi mogli studenti raditi«.

Istraživanje je provela fondacija *Tempus* i *Erazmus plus*, a ovo je drugi put da je Srbija sudjelovala u tom istraživanju.

K. U.

GRAD s 24 crkve i četiri tvrđave

Svaki dan je novi dar i prilika da se nauči nešto novo, dok je dan tijekom putovanja sve to samo pomnoženo s nekoliko puta. Tako sam ja provela tri dana u gradu koji je postao pravo turističko mjestašće s velikom i zanimljivom povijesti zbog čega sam došla kući s pregršt novih informacija i divnih dojmova. Šibenik, najstariji samorodni grad smješten gotovo na središnjem dijelu hrvatske obale Jadrana. Prema popisu iz 2001. godine, Šibenik kao grad, luka i sjedište Šibensko-kninske županije broji oko 34 tisuće stanovnika.

Grad tvrđava

Iako treba mnogo vremena dok se stigne do drevnog Krešimirovog grada Šibenika – vrijedilo je. Sačekale su nas uske, popločane ulice koje odišu posebnom tajanstvenošću i slatkoćom. U njima se može naći po koji kafić ili otmjeni restoran u kojem su vidno naglašena vina karakteristična za to podneblje. Svaka uličica ima svoju priču, a one također imaju ulogu da turiste, kao i mještane, odvedu u

stavlja i epicentar Šibenika. Često se može čuti kako je Šibenik i grad tvrđava, jer osim spomenute, on posjeduje još tri tvrđave i to Tvrđavu svetog Nikole, Tvrđavu svetog Ivana i Tvrđavu Šubićevac.

Katedrala svetog Jakova

Posjetili smo Katedralu svetog Jakova, koju karakteriziraju kao »najznačajnije graditeljsko ostva-

željenom pravcu. Naš pravac je prvo bila tvrđava svetog Mihovila koja ima posebno značenje za ovaj grad koji je od najranijeg postanka pa sve do sada štovao ovog nebeskog arhanđela. Sveti Mihovil je postao njihov zaštitnik jer su, kako kažu, vjerovali u njegovu snagu. Često je mijenjala ime pa je mnogima poznata kao Tvrđava svete Ane, a ona pred-

renje 15. i 16. stoljeća na tlu Hrvatske», što dokazuje i UNESCO koji ju je 2000. godine uvrstio na svoj Popis svjetske baštine. Opisana je kao katedrala ogromne umjetničke vrijednosti, a jedan od razloga njene posebnosti je i to što je jedina katedrala u cijeloj Europi koja je izgrađena isključivo od kamena. O njoj bi se moglo štošta pisati, ali ono što je meni najzanimljivije i jedinstveno jest skup od oko 72 skulpture glava različitih ljudi na apsidama gdje se mogu vidjeti lica žena, muškaraca i djece, a turistički vodič je naglasio da su mnogi od njih bili poznate ličnosti toga vremena. To su individualni portreti suvremenika **Jurja Dalmatinca**, a još su mnogi majstori sudjelovali u gradnji ove katedrale koja je trajala 105 godina s prekidima. Katedralu okružuje meni predivan Središnji gradski trg – Trg Republike Hrvatske s kamenim kućicama i zelenim prozorčićima, kao i knežev dvor, skladna renesansna gradska vijećnica i crkve.

24 crkve

Također sam doznala da je Šibenik grad s najviše stepenica u povijesnoj jezgri, kao i grad u kojem ima najviše sakralnih objekata u Hrvatskoj. Svi smo bili iznenađeni kada smo doznali da Šibenik ima čak 24 crkve, kao i četiri tvrđave i isto toliko bunara. Trg s četiri bunara je izgrađen 1451. godine i podrazumijeva cisternu »Četiri bunara« koja je četiri i pol stoljeća opskrbljivala građane vodom. Tijekom naše šetnje ovim gradom ne bi prošlo mnogo vremena i već bismo naišli na novu crkvu ili znamenitost o kojoj bi nam tada nešto više rekao turistički vodič. Govoreno je i o Muzeju grada Šibenika koji je osnovan 1925. godine, a u njemu se, kako kažu,

nalaze zbirke arheoloških slika, nalaza, rukopisa i kulturnopovijesnih predmeta iz davnina.

Nacionalni park Krka

Posljednji dan je bio dan za očaravanje predivnim prizorima prirode u Nacionalnom parku Krka, sedmom po redu nacionalnom parku u Hrvatskoj. Oduševljenje silnim, raznoraznim i jedinstvenim slapovima nije prestajalo. Vidjeli smo sve tonove zelene boje i osjetili svježinu te ledene vode koja je iz sekunde u sekundu mijenjala oblik. Oduševljena i sretna, vratila sam se kući znajući da se doneavno grad opkoljen tvornicama pretvara u pravo turističko mjesto. Vjerujem da bi svakoga od vas Šibenik osvojio svojim znamenitostima i primorskim atrakcijama pa se nadam da će vaše vojvođanske ulice usmjeriti pravac koji će vas točno odvesti u sve ljepote šibenskog kraja.

Tekst i fotografije: Kristina Ivković Ivandekić

Novi trend – COSPLAY

Jeste li ikada čuli za cosplayere? Znaite, ona mladež maskirana u svoje omiljene sci-fi ili anime junake? Posljednjih godina se i na našim prostorima pojavila ova vrlo zanimljiva subkultura maskiranja u likove iz znanstveno-fantastičnih filmova, serija, crtića, video igara i stripova.

Radi se o aktivnosti gdje je poanta ne samo našminkati se i obući kostim već i doslovce ući u karakter svog junaka tako da vas nitko ne prepozna, a da se između vas i vaše uloge ne vidi razlika.

Počelo je ovako...

Kada je Japanac **Nobuyuki Takahashi** prisustvovao Svjetskoj konvenciji znanstvene fantastike u Los Angelesu 1984. godine bio je impresioniran maskiranim fanovima znanstveno-fantastičnih filmova. On je po povratku u Japan smislio naziv za ovaj fenomen pa je tako nastala riječ *cosplay*, koja

predstavlja *portmanto* ili spoj dviju riječi, u ovom slučaju engleske riječi *costume* (kostim) i *play* (predstava ili igra). Nešto malo kasnije naziv je uhvatio maha i počeo se koristiti širom svijeta. U Tokiju su se pojavili cosplay barovi gdje su se promovirale video igrice. Danas je to fenomen dobro poznat i kod nas. U Hrvatskoj se pojavio zahvaljujući *SFeraKonu*, konvenciji fantastike, znanstvene-fantastike, horora i ostalih žanrova koja se održava svake godine u Zagrebu. U Beogradu je, pak, tzv. *BeoKon* onaj koji okuplja geekove iz fantastičnog svijeta televizije, stripova i knjiga sa svojim superjunacima. Koji su to nestvarni likovi najpopularniji na ovim stvarnim festivalima?

Junaci novog doba

U pitanju su mlađoj publici itekako poznate serije i filmovi poput *Frozen*, *The Walking Dead*, *Game of Thrones* ili *Igra prijestolja* koja se, by the way, djelomično snima i u Dubrovniku i Splitu, *X-Men*, *Captain America*, kao i junaci starije generacije iz filmova *Batman*, *Star Wars*, *Stargate* i slično. Zanimljivo je da svaki sudionik pored imena svog junaka bira i svoj umjetnički pseudonim pod kojim je poznat u svijetu fantazije. Neki se udružuju i u timove pa tako primjerice u Beogradu postoji cosplay team pod nazivom *OriSor*. Oni se uglavnom maskiraju u likove iz anime serije *Attack on Titan*. Cosplayeri uglavnom i sami rade svoju šminku kao i dizajniranje i krojenje vlastitog kostima. Cilj cosplaya i jest potaknuti kreativnost u ljudima i duh za natjecanjem. No, zabava je motivacija *number one* a o tome možete svjedočiti čak iako ne prisustvujete festivalu. Dovoljno je da otvorite facebook ili instagram profil nekog cosplayera i uvjerite se.

Ove godine međunarodni festival epske i znanstvene fantastike pod nazivom *Dani fantazije* bio je održan i u Novom Sadu krajem svibnja. Tom prilikom sudionici su se pored ostalih aktivnosti natjecali u igrama *Yu-Gi-Oh!*, *Magic the Gathering*, *7 Wonders*, kao i drugim društvenim igrama.

Tomislav Perušić

UPOZNAJTE VLASTITI GRAD

Mladi ljudi vole putovati i upoznavati nove krajeve, drugačije kulture i predjele. Putovanja i upoznavanja drugih dokazano djeluju pozitivno na formiranje vlastitih pogleda na svijet i društvo u kojem živimo, kao i na doživljaj samoga sebe. Moguće je doživjeti zamor od svega istog što nas svakodnevno okružuje i željeti pobjeći bar na kratko od istih prizora. No, nerijetko se doživi i onaj osjećaj olakšanja kad se vraćamo u poznato, osobito nakon dugog puta. Katkada nismo u mogućnosti putovati i mijenjati sredinu, stoga možemo na drugi način promijeniti pogled na ono što nas svakodnevno okružuje. Taj drugi način zahhtijeva, kao i uvijek, dobru volju, nešto truda, kao i udobnu obuću. Riječ je, dakle, o upoznavanju vlastitoga grada!

Za početak, dok još nismo sasvim spremni za istraživanje, obaviti ćemo kratku pripremu. Svaki dan, dok šetate gradom obavljajući svoje dnevne zadatke, pogledajte na kratko u lice svoga grada. Što vidite na njemu? Vidjet ćete kako je staro, pomalo namršteno i izborano, ponegdje i vidno oštećeno dugim godinama služenja svojim žiteljima ili njihovom nebrigom.

Naslage vremena

Nazirete li i ljepotu ispod naslaga vremena? Podignite pogled i zagledajte se u krovove, ukrase na fasadama, prozore i razne druge ornamente. Vjerujem da dosta toga niste niti uočili ranije. Samo promatranje svega toga što do sada nismo zapažali donosi nam nešto novo u svakodnevne kratke susrete s gradom. Iza svega toga krije se i nekakva priča. I površno poznavanje Subotice dovoljno je za zaključak da su njene najreprezentativnije građevine izgrađene i dekorirane u stilu sesecije. Ali, otkud ona kod nas? Zbog čega je jedan od prepoznatljivih simbola Subotice, Raichleova palača smještena baš tamo? Možete li zamisliti da današnjom Strossmayerovom ulicom protječe kanal?

Ili, zbog čega neke od građevina u centru imaju na svojim fasadama košnice ili sove? Ovi i brojni drugi simboli u vrijeme svog nastanka imali su

zadaću ispričati priču, kazati svoju namjenu. Mala natuknica: košnica označava mjesto skupljanja dobara. Namjena zgrada s ovakvim simbolima sigurno je već jasnija. Ukoliko budete imali sreće i mogućnosti, obvezno se pridružite šetnjama koje vodi arhitektica dr. **Viktorija Aladžić**. Ove šetnje redovito se najavljuju na facebooku, no nisu vrlo česte. Ovo je ujedno najlakši i najzanimljiviji način za upoznavanje sa svojim gradom. Kako i sama dr. Aladžić kaže: »Upoznavanje sa svojim gradom vrlo je važno radi identificiranja s gradom u kojem živimo i povezano je s osjećajem pripadanja nekamo«. A svatko od nas želi nekamo pripadati.

Pomoćna literatura

Ukoliko ne »uhvatite« termin ovakve šetnje, možete i sami istražiti svoj grad. U slučaju Subotice, u tome vam od velike pomoći mogu biti knjige pod nazivom *Gradotvorci I* i *Gradotvorci II*, autora **Gordane Prčić Vujnović**, **Mirka Grlice** i Viktorije Aladžić. U podnaslovu knjige stoji – *Subotički objekti od baroka do moderne*. Uz ovakav obiman i detaljan pregled možete i sami pronaći svoje najdraže objekte u Subotici i istražiti njihovu povijest. Iza lijepih starih fasada često se kriju interesantne priče, pa i legende.

Ljetne šetnje su idealne za ovakav istraživački pothvat. Povedite nekoga sa sobom ili proučavajte grad sami. U nekoj sljedećoj šetnji svojim sugrađanima ili kakvomu gostu možete biti osobni vodič kroz Suboticu i bit ćete ispunjeni ponosom i radošću što poznajete mjesto gdje živite. Također, i bez putovanja osjećat ćete se kao da ste promijenili mjesto, a zapravo ste zakoračili u drugo vrijeme. Za razumijevanje nekih društvenih odnosa današnjice potrebno je poznavati i razumjeti i svoju prošlost, pa i prošlost prostora na kome živimo.

Napomena: Tekst je pisan kao poticaj autorice za upoznavanje s vlastitim gradom, ali se odnosi i na otkrivanje svih drugih mjesta u kojima čitatelji žive, školuju se i provode svoje dane.

Klara Dulić

PSINOMODO POP

VRHUNSKI romanopisac i dramatičar

Miro Gavran je suvremeni hrvatski pisac romana i drama. Rođen je u Gornjoj Trnavi 1961. godine. Diplomirao je dramaturgiju u Zagrebu. S 22 godine debitira s predstavom *Krentova Antigona*, koja je ostavila velik dojam na javnost, jer je Gavran na taj način progovorio o političkoj manipulaciji. Uradio je čitav ciklus predstava posvećenih muško-ženskim odnosima, dok su ženski likovi u njegovim dramama kompleksni. Od drama posebno se izdvajaju: *Ljubavi Georgea Washingtona*, *Noć bogova*, *Čehov je Tolstoju rekao zbogom...*

Ovaj hrvatski pisac je izuzetno uspješan; njegova djela su prevedena na blizu četrdeset jezika, u više od dvije stotine izdanja. Drame se obrađene u oko dvije stotine i pedest produkcija, u trideset različitih zemalja (među ostalim, i u Srbiji). Igrale su ih kako amaterska tako i profesionalna kazališta. Njegovi tekstovi plijene radnjom, likovima, ali se najbolje

shvaćaju na sceni. Gavran poznaje povijest, ali i ljude. Gradi svoje likove tako dobro da oni tijekom tih sat ili dva postaju dio Vas samih.

Smatra da je posao redatelja da od njegova teksta stvori predstavu. Nekada je to bilo bolje od originalne zamisli, nekada gore... Prešuti ukoliko mu se ne sviđa kazališna obrada njegove drame.

Gavran radi kao profesionalni pisac. Njegov pristup stvaralaštvu i životu najbolje oslikava roman *Zaboravljen sin*. Gavranov pozitivan odnos prema nerijetko nepravедnom životu je nevjerojatan.

Tijekom godina razvija psihološku, religijsku i egzistencijalističku tematiku u djelima.

Piše i knjige za djecu i mlade – *Oproštajno pismo*, *Ljeto za pamćenje*, *Sretni dani* i druge.

Kaže da kada stvara napušta zagrebačku gužvu. Iako je kroz svoja djela poslao brojne poruke, uvijek se klonio direktnih političkih mišljenja i opredjeljenja. Smatra da one nemaju mjesta u njegovom stvaralaštvu.

Dobitnik je brojnih nagrada. Među ostalim, dvije prestižne nagrade *Mato Lovrak*, nagrade za dramsko djelo *Marin Držić*, a njegovi tekstovi su uvršteni i u najbolje dramske tekstove. Jedini je živi dramaturg koji ima kazališni festival u svoju čast, pod nazivom *Gavranfest*. Festival je pokrenut prije petnaest godina u Slovačkoj. Njegovo stvaralaštvo je uvršteno u školsku lektiru.

Gavran je oženjen glumicom **Mladenom Gavran**, s kojom je osnovao *Teatar Gavran*.

A. I. Darabašić

KAKO da GODIŠNJI stvarno bude – ODMOR!

»Samo da imam više slobodnog vremena...« Jedna od čuvenih »samo da« za- bluda (ruku pod ruku s onom: »Samo da smršavim tih zadnjih 5 kg.«) jest i ova o slobodnom vremenu. Često jedva čekamo doći doma iz škole/s posla i uživati u to malo slobodnog vremena koje prečesto nagrizaju učenje/kućne obveze. I tako, s obzirom na ograničene količine slobodnog vremena, nesretni, tješimo se mišlju kako bi sve bilo bolje, ljepše, sretnije – samo da imamo više slobodnog vremena. No, to treba uzeti sa zadržkom. Neke će slobodno vrijeme uistinu usrećiti, posebice ako imaju kakav hobi ili aktivnosti u kojima uživaju a koji ne spadaju u aktivnosti »moranja« i »trebanja« (potrošiti produljeni vikend npr. na obrezivanje voćaka ili plijevljenje korova oko vikendice sigurno jest korisno za nešto, no koliko je to slobodno vrijeme postaje upitno...). Dakle, ako nas čeka hobi, roman kojemu se radujemo, putovanje, druženje, odmaranje i slično – slobodno vrijeme će nam napuniti baterije i stvarno ćemo se osjećati sretnije.

16

Prokletstvo daljinskog upravljača

Kad isplaniramo aktivnosti koje nisu nešto što moramo nego želimo i čemu se radujemo – jest aktivno provođenje slobodnog vremena. No, to je vještina koja se kao i mnoge druge, uči a vrlo veliki broj ljudi je propustio naučiti učinkovito strukturirati svoje vrijeme. Osim toga, u ovom našem stoljeću stalno nam je pri ruci nešto čime možemo skrenuti pozornost i dva-tri sata, pa i više, prođe za tren. Televizija je dugo vremena bila glavni »skretač pažnje« a mlađim je generacijama danas to mobitel sa svim mogućim i nemogućim aplikacijama i internetskim sadržajima. No, vrijeme provedeno na takav pasivan način nije odmor, iako se često zavaravamo misleći da jest.

Niz istraživanja su potvrdila da se nakon pasivno provedenog vremena ne osjećamo bolje nego upravo suprotno – gore i manje sretni. Ako vam se čini da nema neke velike razlike između toga hoćete li cijeli vikend provesti na kauču gledajući televiziju ili čitajući knjigu – trebate znati da razlike, i to velike, ipak postoje. Iako se sa strane gledano čini kao da je to jedna te ista aktivnost, razlika se krije u mozgu, tj. u načinu na koji se mozak aktivira pri procesuiranju sadržaja koje primamo čitanjem knjige i onih koje primamo gledajući TV ili surfajući. No, iako je čitanje bolja opcija u odnosu na televiziju, ako se istinski želite u slobodno vrijeme odmoriti najbolje je da boravite u prirodi.

A što ćemo s godišnjim?

Ako ste jedan/na od onih koji čekaju godišnji da napokon okreće kuću, pripreme zimnicu, pokose jutro i pol travnjaka, odrade velika čišćenja, spremanja i slično – tada ovaj tekst nije za vas. Ako se na godišnjem želite uistinu odmoriti i okrijepiti, tada je važno uzeti u obzir dvije stvari kojima je suvremeni godišnji opterećen.

a) Prevelika očekivanja – živimo vrlo, vrlo, vrlo užurbanim tempom, ni slično generacijama prije nas. Manjka nam vremena za sebe, ako ga i otmemo od posla često to bude samo zato da bismo radili nešto drugo. I onda tako prolaze dani i tjedni bez odmora i sve nade polažemo u godišnji. Svejedno, ostajete li doma ili idete na put, svejedno hoćete li ga provesti

aktivno ili pasivno – dva ili tri tjedna odmora ne mogu nadoknaditi sve ono što ste propustili kroz godinu. Tako oni koji idu na put često žele vidjeti sve u krugu od 100 km, stići na cijeli niz aktivnosti koje se nude i još sve to staviti na društvene mreže. Zvuči li vam to kao odmor? Naravno da ne i nije čudo što se po povratku osjećaju kao da im je potreban odmor od odmora.

Popustite i opustite malo. Uskladite očekivanja s realnošću i podsjetite se da je kvaliteta važnija od kvantitete.

b) Čuveni FOMO (*Fear of missing out* iliti strah da nešto ne propustimo) – svi vi stariji od 20 godina mislim da ne trebate brinuti o ovomu. Ovo je bolest *milenijaca* (onih rođenih u Internet eri). Dok su na godišnjem i žele se baviti sobom i stvarima

koje vole jedan crv im ne da mira: Da se možda nešto zabavno ne događa među ekipom? Možda je netko stavio precool status na društvene mreže? Možda da se samo nakratko ulogiraju...i ni ne osvrnu se dobro kad ispadne da su godišnji proveli buljeći u ekran.

Biti bez mobitela danas se čini toliko radikalno da se bojim da ćemo možda zakonski biti obvezni posjedovati mobitele. Iako ne možete bez njega, probajte provesti sat ili dva dnevno a da je mobitel u drugoj prostoriji. To bi mogao biti dobar prvi korak ka godišnjem koji odmara.

A za kraj, zavirite u sebe i nađite mjesto u sebi na kojemu ste OK sa sobom i sa svijetom jer kao što kaže izreka: Mirna duša je najbolja ležaljka za odmor. Sretno vam ljeto!

Marina Balažev

Govor na ispraćaju maturanata subotičke gimnazije *Svetozar Marković*

BROD se uspješno usidrio

1 17 772 200 sekundi otkucalo je od početka plovidbe. Veliki brod primio je oko 250 mornara koji će ploviti na plavom moru četiri godine. Na ovom brodu, s velikim jarbolima u koje puše vjetar života, se nalazi još pedeset članova posade kojima je cilj da ti mornari stignu do luke na sljedećoj postaji, to su naravno profesori.

Naime, svaki mornar ima svoje uloge na brodu. Moja uloga je da sjedim iza pisaćeg stroja i pišem izvještaje. Tijekom ovog četverogodišnjeg putovanja pisati izvještaje nije bilo teško. Ali stigao je onaj teži dio. Dobio sam zadatak napisati izvještaj o ovom putovanju koje je trajalo više od 1200 dana. Trebalo bi u pola stranice opisati četverogodišnje putovanje i događaje mornara.

No svejedno da započnemo. Dragi kapetane broda, ovlaštenim položajem i pisaćim strojem izvještavam vas da su svi mornari stigli do konačne postaje živi i zdravi. Na putovanju je bilo poteškoća, odgovaranja, jedinica, kiša i suza, ali i dobrih trenutaka, slavlja i veselja. More je katkad bilo uzburkano i divlje, a mi smo ga morali krotiti. Katkada nam se jarbol pocijepao, ali smo ga zalijepili. I usprkos svim tim događajima stigli smo do kraja. Naravno nije nebo bilo samo sivo, mnogi su dani bili obasjani suncem i toplinom. Bilo je slavlja na ovom brodu, plesanja i radosti.

Brod se usidrio na postaju. 250 mornara lagano lupka po drvenoj palubi dok ja završavam izvještaj. Čuje se žamor i radost sviju, i kapetana i mornara i

ostalih članova posade. Prešli smo cijeli ocean i stigli do Amerike. Mi napuštamo ovaj brod koji nas ostavlja na jednoj od glavnih postaja u životu. Dalje se granamo, mnogi od nas čekaju druge brodove, koji nas raspršuju dalje po svijetu. Brod koji nas je doveo odlazi nazad, s članovima posade i kapetanom koji

su uspješno uradili njihovu zadaću. I za njih kreće novo putovanje, s novim mornarima koji će uskoro ući na to putovanje. Ali iako nas nema više na tom brodu, svima ostaju sjećanja o tom kratkom putovanju.

Alen Gabrić

Kultura oplemenjuje i otvara nove vidike

Koji su izazovi pred mladima koji se žele baviti kulturom i umjetnošću te kako kulturnu produkciju približiti današnjoj mladeži? Ta sam pitanja pokušao istražiti u razgovoru s **Jaminom Jovančić Vidaković**, likovnom umjetnicom i pedagogicom, te kulturnom djelatnicom, kustosicom Suvremene galerije Subotica. Jasmina će vas uvijek dočekati s iskrenim osmjehom, no neka vas to ne da zavarati. Ukoliko znate pitati, ona ima itekako što reći bez dlake na jeziku o pitanjima vezanim za kulturu.

KUŽIŠ?!: Koji su najveći izazovi pred mladima koji se žele baviti umjetnošću i kulturom?

Odgovor na ovo pitanje zavisi od više aspekata. Najvažniji je svakako težak položaj kulture u našem društvu koji je prvenstveno uvjetovan veoma lošom ekonomskom situacijom. U vremenu kada je gola egzistencija upitna, kultura se smatra luksuzom kojega se većina ljudi odriče. Posjećivanje kulturnih događaja nije uvijek veliki ekonomski izdatak. Često su kvalitetni sadržaji besplatni za publiku. Problem je za one koji žele živjeti od svog stvaralaštva. Podrazumijeva se da svi koji upišu umjetničke akademije imaju želju aktivno stvarati i živjeti kao slobodni umjetnici, ali u već spomenutim teškim ekonomskim uvjetima ovo je uglavnom nemoguća misija. Trošenje vremena i energije na poslove koji nisu usko povezani s umjetnošću ne bi li se osigurali sigurni prihodi, svakako otežavaju kreativne procese i potpunu posvećenost stvaralaštvu i kulturi.

KUŽIŠ?!: A s druge strane, što bi to današnji mladi zainteresirani za umjetnost mogli imati, a da generacije prije nisu imale?

Današnji mladi imaju suvremene tehnologije koje su napravile svojevrsnu revoluciju u suvremenom društvu. Trenutna dostupnost informacija i povezanost s umjetnicima i institucijama kulture na svim kontinentima daje ogromnu prednost u plasiranju vlastitih ideja, ali i u pronalaženju inspiracije za svoj rad.

KUŽIŠ?!: Likovna ste pedagogica s bogatim iskustvom. Koji su to današnji trendovi među učenicima koji konzumiraju ili kreiraju kulturne sadržaje?

Već sam pomenula suvremene tehnologije. One diktiraju i trendove među mladima. Ukoliko ne zainteresirate mlade putem društvenih mreža ili ne-

kog oblika internet komunikacije i virtualne stvarnosti, stvarni sadržaji su im nedovoljno interesantni. Dakle, trendovi među mladima su uglavnom povezani s upotrebom novih tehnologija.

KUŽIŠ?!: Koji se izazov postavlja pred one koji trebaju kreirati kulturne programe za mlade?

Atraktivnost virtualne stvarnosti i njezinih neiscrpnih mogućnosti postavile su visoke standarde za sve koji se bave kulturom, pa je zaista veliki izazov osmisлити program koji će zainteresirati mlade. Kulturni djelatnici i prosvjetni djelatnici moraju pratiti razvoj novih tehnologija i koristiti njihov potencijal u animiranju mladih.

KUŽIŠ?!: Trebaju li se kreirati programi namijenjeni mladima ili bi mladi trebali praviti programe sami sebi?

Moje mišljenje je da je programe najbolje kreirati u konzultaciji s mladima kojima su namijenjeni. To je neka idealna situacija. Ovdje prvenstveno mislim na prateće i edukativne programe ako govorimo o većim institucijama kulture kakva je i

galerija u kojoj radim. Stručnjaci koji se bave kulturom prate i prezentiraju suvremeno stvaralaštvo, ali je važno osmisliti pravi način da umjetnički sadržaj komunicira s publikom, a posebno s mladom publikom. Također je veoma korisno da se putem neformalnih kulturnih udruga mladi angažiraju u kreiranju sadržaja koji su za njih atraktivni.

KUŽIŠ?! Kakve projekte/programe možemo očekivati tijekom ljeta u Suvremenoj galeriji Subotica?

Tijekom ljeta u SGSU imamo laganiji tempo u duhu godišnjih odmora. Što se tiče glavnih programa, u gornjem prostoru i preko ljeta ostaje

izložba *Presijecanje medija: muzika i vizualnost* dok je za program u donjem prostoru došlo do nekih izmjena pa još ne mogu dati konačnu informaciju o tome. Kakvi će se prateći program odvijati objavit ćemo blagovremeno na facebook i instagram stranicama te web stranici naše galerije. Bez obzira na privlačnost virtualne realnosti savjetovala bih mlade da odvoje vrijeme od svojih ekrana i posjete izložbe, koncerte, filmske projekcije, kazališne predstave jer će ih ova iskustva oplemeniti i otvoriti im nove vidike.

Pavle Menalo
FOTO: Sanja Veljković

GLAZBENI INTERVJU: Frikardo

HOUSE IZ UNDERGROUND

Frikardo je subotički DJ i producent. Tim se poslom bavi već deset godina a do sada je producirao mnoštvo pjesama različitih žanrova, pretežno elektronske, kao što su house, disko, hip-hop, drum&bass i eksperimentalna glazba.

KUŽIŠ?! Koji su tvoji muzički počeci i kako bi opisao svoj sadašnji zvuk?

Produkcijom sam se počeo baviti pred kraj osnovne škole, slučajno sam se dokopao demo verzije programa koji se zvao *Ejay*. To je jednostavan muzički softver, gdje se slažu gotovi ritmovi. Ubrzo nakon što sam svladao taj softver, prešao sam na kompliciranije. U to vrijeme pravio sam hip-hop bitove, tj. instrumentale. Kako sam stjecao sve bolju vještinu u tome, osjetio sam potrebu da radim malo kompleksnije kompozicije, pa sam počeo eksperimentirati s drum & bass muzikom, gdje su došla prva izdanja i priznanja mog rada. U posljednje tri godine produciram house, disco i hip-hop muziku. Pošto mi je hip-hop prva ljubav, našao sam način da povežem ta dva zvuka i razvijem svoj stil house muzike. Moj zvuk je više underground. Do sada sam objavio jedan album *Smoovin' High* i nekoliko EP-jeva, koji nailaze na sve veću podršku priznatih DJ-eva širom svijeta.

KUŽIŠ?! Kako je došlo do suradnje s Lyre records?

Nakon što sam napravio nekoliko demo snimaka, moj dobar drugar **Tihomir Vučković** aka Overtone Funk, prepoznao je njihov potencijal i ponudio mi je da izdam album za njegov label Lyre Records. Taj album je ujedno i bio moj zvanični ulazak u svijet house muzike, koji je pritom naišao na vrlo dobre kritike, mogu reći bolje nego očekivane.

KUŽIŠ?! Je li istina da su te pustili na BBC-ju?

Jeste, do sada već nekoliko puta. Prvi put se dogodilo upravo kada sam objavio prvi album. Jedna numera s albuma našla se na *Pete Tong Essential Selection* mixu. To je poznata emisija na BBC Radio 1. U emisiji su tada gostovali dvojac Coldcut, pioniri trip-hop muzike i vlasnici jednog od najpoznatijih labelova *Ninja Tune*, slavili su godisnjicu, 25 godina postojanja. Upravo tada su oni zavrtjeli jednu numeru s mog albuma.

KUŽIŠ?! Što slušaš trenutno?

Slušam prilično raznoliku muziku, od hip-hopa, preko jazz-a do indie rock muzike. Trenutno najviše slušam bend Khruangbin, zaista imaju jedinstven zvuk, opušten, koji ni ne znam kako bih žanrovski opisao.

Ivan Benčik

PRETJERANA CROZNICA

maturalne večeri

N ikada prevaziđene i uvijek aktualne maturalne večeri. Svake godine iznova, ovo je uvijek atraktivna tema koja je vrlo prisutna, pa tako i kod nas u Somboru.

Sada, kada je prošlo već sedam godina od moje mature, sve mi to djeluje nekako drukčije, bez veće poante. I pitam se čemu sve to? Mada, kada se sjetim i svoje mature, sjećam se mama mi je govorila da to nije toliko specijalna prilika da bi se čitavo bogatsvo trošilo za ovu priliku. Sa mnom je tako i bilo. Cjelokupan budžet mi je bio u vrlo prihvatljivoj cifri, oko 200 eura.

Tada, a i sada mislim da se za taj iznos može baš nešto fino pronaći. Osobito sada kada svjedočimo ekspanziji mladih dizajnera i kreatora alternativne ili pak mainstream mode. Također, tekstilna industrija je uveliko napredovala, tako da imate izbor popularnih vrlo pristupačnih brendova koji rade vrlo originalne komade, po uzoru na kreacije poznatih dizajnera.

Out toalete

Kao nekadašnja, ali ne tako davna modna blogerica želim se u ovome tekstu osvrnuti na fenomen maturalnih haljina. Krećimo redom... *Proom queen* beskonačno dugačke haljine, s beskonačno mnogo štraseva i bez mjere kiča, nekakva želja ili pomisao da ste na crvenom tepihu i dodjeli *Oscara* potpuno su OUT. Da, dobro ste pročitali. Smjerno sam to napisala velikim slovima. Evo i zašto: prije svega ako se odlučite za ovu opciju, ovi komadi moraju biti vrhunski iskrojani i izrađeni kako bi i izgledali kao s telke. Drugo, daj se zapitajte malo, pa nije li slučajno što takve toalete vidamo

na ekstremno velikim i poznatim svečanostima?! Sve zvanice koje vidite na ekranima se presvuku kroz sat vremena, jer su se obukli za tu priliku da bi se našli na naslovnici *Vogua* ili nekog drugog svjetskog časopisa. A to sve ide u prilog njihove karijere. Jer iste te osobe imaju sebi za priuštiti toaletu od par tisuća eura. Uglavnom, većina nas nema. Drugo, na taj način vrlo ste nekreativni jer radite klasičan *copy paste*, nemate vlastiti pečat. I posljednje, daj pogledajte si računicu. Obući ćete nešto što ste papreno skupo platili, a jednom odjenuli.

Osjećaj, ne novac

E sada, kažite vi meni, nije li bolje, ljepše, praktičnije i normalnije kupiti si neku super cool toaletu koja je u vašem stilu, koja objašnjava vas kao individuu. Staviti minimalno šminke koja će naglasiti vaše crte lica, nabaciti veliki osmijeh na lice, plesati, dobro se zabavljati...

Moja mlađa sestra ima maturalnu večer ovih dana. Uz malo mašte i ne prevelikog zauzeća napravila je super zabavan i svečan komad garderobe koji će moći nositi i kasnije na različite proslave i žurke.

Bez stresa, bez pretjerivanja u vremenu i novcu. And there you go. Cijeli paket gotov.

Stoga ne dajte se stresirati, uložite više u vaše raspoloženje i kvalitetan odabir profesionalne orijentacije, osmijeh će vas učiniti posebnim i lijepim. A taj iskreni osmijeh i dobro raspoloženje ljepši su i vrijedniji od bilo koje *Oscar* toalete.

Ana Parčetić

FOTO: www.hamleys.com

SASVIM LJETNE TEME

Ove godine je ljeto baš poranilo, kalendarski još nije ni počelo a mi smo uveliko u ljetnim haljinicama i kratkim hlačama. A ovo toplo vrijeme nas uvijek vuče bazenu i moru, te nam je naravno u glavi novi savršeni kupaći za ovu sezonu u kojem ćemo dobro izgledati a isto tako dobro se i osjećati u njemu.

Modeli se mnogo ne razlikuju ove godine u odnosu na prošlu, kao ni boje. Jedino je ove godine više zastupljeniji model bez korpi i žica kod gornjeg dijela kupaćeg kostima. Veoma su moderni ravni topovi, karneri, topovi koji se »vežu« i trokutići. Što se donjeg dijela tiče, tu više same odlučujete što ćete nositi – u zavisnosti koliko ste smjele. Svi donji mo-

deli lijepo stoje i svi su sada u modi.

Jednodjelni kupaći kostimi već nekoliko sezona za redom su u modi, ali njihova varijanta s remenom je trenutno pravi pravcati hit i preporuka svih vodećih dizajnera. Jednodjelni s ogromnim volanima veoma privlače pažnju djevojaka, kao i jednodjelni s velikim izrezom na leđima ali i sa strane.

Što se boja tiče, uvijek atraktivne i aktualne boje su crna i bijela, a iza njih su odmah i maslinasto zelena, žuta, zlatna i crvena.

Uz novi kupaći izaberite i odgovarajuće sunačane naočale. Ove godine smo dobili gomilu novih modernih retro modela, te se odlučite za one koje najviše idu uz vaš karakter.

Milijana Nimčević

Poezika u KCNS-u

Festival kantautora *Poezika* bit će održan i ove godine u Kulturnom centru Novog Sada – danas i sutra 8. i 9. lipnja. Nastupaju: dream pop sastav Bitipatibi, akustični trio On Tour, koji svira mješavinu alt-countryja i folk-rocka, zagrebačka kantautorica novije generacije **Irena Žilić** te jedan od najzanimljivijih novih bendova u Srbiji – Turisti. Važan dio festivala jesu koncerti kantautora koji se biraju putem regionalnog natječaja. Pobjednice ovogodišnjeg natječaja *Poezike* su **Billie Joan** iz Splita i **Hristina** iz Beograda.

Bit će priređen i edukativni program – radionica o glazbenom novinarstvu koju će voditi **Ivana**

INmusic u Zagrebu

U Zagrebu će na Jarunu od 25. do 27. lipnja biti održan glazbeni festival *INmusic*. Nastupaju: Queens of the Stone Age, Nick Cave & The Bad Seeds, Interpol, Alice In Chains, **David Byrne**, St. Vincent, Portugal. the Man, The Kills, Bombino, Frank Carter & The Rattlesnakes... Inače, *INmusic* je drugu godinu zaredom u društvu 12 najboljih svjetskih festivala po odabiru uglednog britanskog časopisa *NME*. Također, svake je godine na festivalu sve više publike iz Srbije. Više informacija o cijenama karata, smještaju i izvođačima na www.inmusicfestival.com.

Exit 2018. u Novom Sadu

Exit festival, najveća pop-glazbena manifestacija u Srbiji, bit će održan od 12. do 15. srpnja na Petrovaradinskoj tvrđavi u Novom Sadu. I ove godine predstaviti će neke od najtraženijih svjetskih zvijezda. Ovoga puta to će biti: Migos, **David Guetta**, **Ziggy Marley**, Fever Ray, LP, **Alice Merton**, **Nina Kraviz**, **Richie Hawtin**, **Adam Beyer** b2b **Ida Engberg**, **Maceo Plex**, Solomun, **Amelie Lens**, **Ben Klock**, **Jax Jones**, Ofenbach, **Mahmut Orhan**, **Carl Craig**, Tale of Us, Sevdaliza, Madball, Brujeria, Slapshot, Dog Eat Dog, Slaves, Idles, Asphyx, Bombers i mnoge druge.

Nakon *Exit Leta ljubavi 2017.*, *Exit* će u godini svog »punoletstva« slavit jedno od najvećih dostignuća subkulture hippie revolucije s kraja 60-ih godina, a to je osobna sloboda. Više informacija na www.exitfest.org.

AAaaa festival na Fruškoj gori

Drugi po redu *AAaaa festival* bit će održan 30. lipnja i 1. srpnja na Fruškoj gori, na dvije lokacije – *Bike Park Bukovac* i Planinarski dom *Stražilovo*. Festival obuhvaća niz aktivnosti: *paintball*, uspinjanje uz umjetnu stijenu, spuštanje zip lajnom, jogu, šetnju kroz Frušku goru (dnevnu i noćnu), *airsoft*, streličarstvo, mountbike, natjecanje u vuči kanapa, *AAaaa* utrku, natjecanje u lijenčarenju, Krav Magu, UGRIP Adrenalin zonu, puštanje zmajeva i kampiranje.

Gifest u Subotici

Regionalni festival gif-ova *Gifest* bit će održan sutra (subota, 9. lipnja) u baru *Klein House* u Subotici. Na ovogodišnji natječaj prijavilo se 60 autora iz regije sa 170 radova. Tijekom večeri bit će prikazani gif radovi u natjecateljskoj i revijalnoj selekciji. Otvorenje festivala je u 21 sat, kada će ujedno biti otvorena i izložba **Aleksandra Denića**. Od 22 sata slijede nastupi DJ-eva **Neomodern** i **hendrigz**. Ulaz je besplatan.

PREPORUKA

Azza – Polunevreme

Tko je Azza? Pojma nemamo. Znamo da je iz Beograda i čini se kako voli nogomet. Je li Azza bend ili djelo jednog čovjeka? Isto ne znamo, ali djeluje kao ovo drugo. Je li Azza nešto što treba pustiti na žurci i hoće li ljudi misliti kako sam zbog toga »cool« osoba? Ne znamo ni to, ali vjerojatno ne. Zašto je onda pobogu tu? Nije ni meni u potpunosti jasno što mi se to točno dopada kod Azze, ali približno *Polunevreme* djeluje kao djelo ludog genija. Sastavljeno od tisuću različitih komada, nježne gitare, rasplesanih bas linija, elektronike posvuda i s mnogo, mnogo samplova iz različitih TV emisija, saksofona, pištaljki i još mnogo toga drugog. Azza nije glazba koju ćete čuti na radiju ili TV-u, djeluje kao vrlo neotkriven glazbenik/bend. No ipak tu postoji nešto, to nešto što mnogim poznatijim autorima promiče kroz prste, Azza je možda na putu da izgradi neki novi pop. Najbolje pjesme s albuma *Polunevreme: Daj goll, Nevreme I, Nevreme II, Pčelica*.

I. Benčik

GLAZBA

Oceanovih 8

Oceanovih 8 je jedan od najiščekivanijih filmova u 2018. godini. Ne samo zato jer je dio super popularne franšize koja je svakim nastavkom pome-la kino blagajne, već i zato što ima glumačku postavu sačinjenu od najvećih ženskih glumačkih zvijezda današnjice.

U pitanju je ženska verzija franšize *Oceanovih 11* s **Georgeom Clooneyom**. U *Oceanovih 8* igraju: **Cate Blanchett, Sandra Bullock, Anne Hathaway, Mindy Kaling, Awkwafina, Helena Bonham Carter, Sarah Paulson** i **Rihanna**. Sandra Bullock glumi Debbie Ocean, otuđenu sestru Clooneyevog lika Dannyja Oceana. Ona izlazi i zatvori s prema se za novu pljačku za koju sakuplja ekipu. I to žensku. Prema zapletu, osam djevojaka će pokušati izvršiti pljačku za vrijeme dobrotvorne Met večere. I tu kreće velika akcija, protkana zabavom.

Za režiju filma je zadužen **Gary Ross** (*Utrka života, Igre gladi, Pobunjenik iz okruga Jones*) na temelju scenarija koji je napisao s **Olivijom Milch**.

K. U.

FILM

23

Lovac u žitu

Lovac u žitu jedan je od romana koje možemo nazvati »prozom u trapericama«. Ovaj poznati književni pojam aludira na mladog čovjeka koji kritizira svijet odraslih, vidi njegove mane i ne želi se uklopiti u takvo društvo. **J. D. Sallinger** objavio je roman 1951. i od tada je to jedan od najčitanijih romana u SAD. U mnogim zemljama postao je i dijelom školske lektire. Čitajući *Lovca u žitu* pratimo mladića Holdena Caulfielda koji govori o događajima od prije jedne godine, kada je imao 16 godina. Događaji o kojima govori i kojih se prisjeća Holden dogodili su se uoči Božića, u tri dana. Holden je pao iz svih predmeta, osim iz engleskog i odlučuje provesti par dana u New Yorku prije povratka kući. Kroz Holdenov unutarnji monolog i povremenu struju svijesti saznajemo mnogo detalja o njegovom životu. Holden nam pripovijeda o svojoj obitelji, izrugujući se u početku takvoj vrsti predstavljanja, ali vremenom nesvjesno progovara o svemu onome što ga je oblikovalo i duboko utjecalo na njegov život. Holden je mladić koga muči društvo, okolina, ponašanje odraslih, ali i vršnjaka, društvene konvencije, licemjerje, ali i vlastito odrastanje. Riječ je o romanu koji mladi rado čitaju i dobro razumiju Holdenov svijet.

K. Dulić

KNJIGA

